

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Regeling tot wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (Rbl)

1. Wat is de aanleiding?

Op een aantal locaties in Nederland worden de Europese grenswaarden voor zwevende deeltjes (PM₁₀), ook wel fijnstof genoemd, nog overschreden. Deze grenswaarden zijn geïmplementeerd in artikel 5.16 en bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Met name (pluim)veehouderijen zijn een belangrijke bron voor de concentratie van fijnstof. Uit de monitoring die wordt uitgevoerd in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) komen nog steeds nieuwe overschrijdingen naar voren. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de wijze van berekening van de concentratie van fijnstof door veehouderijen bij het nemen van besluiten waarbij wordt getoetst of een veehouderij voldoet aan de grenswaarden voor fijnstof. Door de achtergrondconcentratie vast te stellen aan de hand van de 'GCN-kaarten' kan de concentratie van fijnstof op een toetspunt worden onderschat, waardoor niet wordt onderkend dat de grenswaarden worden overschreden.

2. Wie zijn betrokken?

De betrokkenen bij de wijziging zijn bevoegde gezagen, veehouderijen en omwonenden.

Bevoegde gezagen zijn betrokken omdat zij verplicht worden in sommige gevallen bij de beoordeling van de concentratie van fijnstof door veehouderijen een meer gedetailleerde berekening uit te voeren. Veehouderijen zijn betrokken, omdat de wijziging van de Rbl inhoudt dat bevoegde gezagen in sommige gevallen de concentratie van fijnstof door veehouderijen op een meer gedetailleerde wijze moeten toetsen en dit tot een andere uitkomst kan leiden. Omwonenden kunnen betrokken zijn wanneer zij in de omgeving van een veehouderij wonen waarvoor een meer gedetailleerde toetsing moet worden uitgevoerd die tot een andere uitkomst kan leiden.

3. Wat is het probleem?

Bij de beoordeling van de luchtkwaliteit bij veehouderijen, bijvoorbeeld bij de verlening van een omgevingsvergunning milieu of beperkte milieutoets voor deze veehouderijen, wordt voor de bijdrage van omliggende veehouderijen aan de fijnstofconcentratie gebruik gemaakt van de 'GCN-kaarten'. Uit de jaarlijkse monitoring voor het NSL blijkt dat in sommige gevallen de bijdrage van omliggende veehouderijen aan de concentratie van fijnstof wordt onderschat. Dit komt door de opbouw van de 'GCN-kaarten'. Dat kan ertoe leiden dat wanneer voor de bijdrage aan de concentratie van in de omgeving gelegen veehouderijen alleen wordt uitgegaan van de 'GCN-kaarten', een overschrijding van de grenswaarden voor fijnstof niet wordt onderkend. Voor de monitoring in het kader van het NSL worden meer gedetailleerde gegevens gebruikt dan de gegevens die zijn opgenomen in de GCN-kaarten. Hierdoor kan het voorkomen dat bij de monitoring in het kader van het NSL wordt geconstateerd dat een nieuwe overschrijding van de grenswaarden voor fijnstof is ontstaan, die eerder bijvoorbeeld bij de verlening van een omgevingsvergunning niet is onderkend.

4. Wat is het doel?

Het belangrijkste doel is dat wordt tegengegaan dat, vanwege verschil in basisgegevens voor de berekeningen, pas uit de jaarlijkse monitoring in het kader van het NSL nieuwe knelpunten (overschrijdingen van de grenswaarden voor fijnstof) naar voren komen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het waarborgen dat wordt voldaan aan de Europese grenswaarden nu en in de toekomst.

6. Wat is het beste instrument?

Het gelijk trekken van de gegevens die worden gebruikt bij individuele toetsing bij het nemen van besluiten, zoals het verlenen van een omgevingsvergunning milieu of beperkte milieutoets, met de gegevens die worden gebruikt voor de jaarlijkse monitoring in het kader van het NSL. Om deze gegevens gelijk te trekken wordt een meer gedetailleerde cumulatieve berekening in bepaalde gevallen verplicht gesteld. Om bevoegde gezagen te verplichten deze meer gedetailleerde cumulatieve berekening uit te voeren wordt de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (hierna: de Rbl) gewijzigd.

7. Wat zijn de gevolgen?

Administratieve lasten

De gegevens die een veehouder moet aanleveren bij het indienen van een aanvraag veranderen niet. De wijziging van de Rbl zal daarom geen gevolgen hebben voor de omvang van de administratieve lasten.

Effecten voor het bedrijfsleven

Voor een enkele veehouderij zullen de gewenste oprichtings- of uitbreidingsmogelijkheden wat beperkter zijn door de meer gedetailleerde cumulatieve berekening van de concentratie van fijnstof wanneer uit deze berekening blijkt dat een nieuwe overschrijding van de grenswaarden ontstaat. Echter, er zou uit de monitoring in het kader van het NSL op een later moment ook volgen dat een nieuwe overschrijding is ontstaan. Deze overschrijding zou dan achteraf ongedaan moeten worden gemaakt. Met deze berekening wordt een mogelijke overschrijding van de grenswaarden op een eerder moment onderkend.

Bij de monitoring van 2018 in het kader van het NSL zijn 1.184 veehouderijen ingevoerd met een fijnstofemissie van 500 of 800 kg/jaar. Dat is het aantal dat te maken kan krijgen met deze wijziging van de Rbl, maar alleen als er binnen 500 m andere veehouderijen liggen met een fijnstofemissie van 500 dan wel 800 kg per jaar.

Lasten voor de overheid

De meer gedetailleerde cumulatieve berekening is nodig bij besluiten waar moet worden getoetst of aan de grenswaarden voor fijnstof wordt voldaan. Dit is bijvoorbeeld het geval bij besluiten tot verlening van een omgevingsvergunning milieu, een omgevingsvergunning beperkte milieutoets of een omgevingsvergunning voor afwijking van het bestemmingsplan voor gebruik van een agrarische bedrijfswoning als plattelandswoning. Alleen onder bepaalde omstandigheden is het bevoegd gezag verplicht tot het uitvoeren van de meer gedetailleerde cumulatieve berekening. De tijd die nodig is om een meer gedetailleerde cumulatieve berekening uit te voeren is daarnaast beperkt. De uitvoeringslasten voor het bevoegd gezag zijn daarom eveneens beperkt. De wijziging heeft geen effect op de handhavinglasten.

Gevolgen voor het milieu

De gevolgen voor het milieu zijn positief, omdat met de uitvoer van de meer gedetailleerde cumulatieve berekening wordt voorkomen dat pas bij de jaarlijkse monitoring wordt geconstateerd dat een nieuwe overschrijding is ontstaan.